

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 124/2020 van 27 november 2020

Betreft: Advies over het voorstel van decreet tot institutionalisering van de burgervergadering en de burgerraad, het voorstel van bijzonder decreet tot wijziging van de artikelen 2, 5, 6 en 7 van het bijzonder decreet van 19 juli 2018 tot instelling van de volksraadpleging, over het voorstel tot wijziging van het Reglement van het Waalse Parlement met het oog op de institutionalisering van de burgervergaderingen en burgerraden (CO-A-2020-115) en over het voorstel van bijzonder decreet tot wijziging van de artikelen 2, 5, 6 en 7 van het bijzonder decreet van 19 juli 2018 tot instelling van de volksraadpleging met het oog op de toekenning van een initiatiefrecht aan de overlegcommissies bestaande uit afgevaardigden en burgers die door loting zijn aangewezen (CO-A-2020-124)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvragen van de Voorzitter van het Waals Parlement Jean-Claude Marcourt, ontvangen op 24 en 7 oktober 2020;

Gelet op de bijkomende informatie ontvangen op 12 oktober 2020;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit ;

Brengt op 27 november 2020 het volgende advies uit:

I. Voorwerp en context van de aanvraag

1. Op 24 september vroeg de Voorzitter van het Waals Parlement het advies van de Autoriteit over artikel 7 van het voorstel van decreet tot institutionalisering van de burgervergadering en de burgerraad (hierna "het voorstel van decreet"), over artikel 4 van het voorstel van bijzonder decreet tot wijziging van de artikelen 2, 5, 6 en 7 van het bijzonder decreet van 19 juli 2018 tot instelling van de volksraadpleging (hierna "het voorstel van bijzonder decreet 1") en over artikel 5 van het voorstel van decreet tot wijziging van het reglement van het Waals Parlement met het oog op de institutionalisering van de burgervergaderingen en burgerraden.
2. Het voorgestelde decreet voorziet in een systeem van participatieve democratie binnen het Waalse Parlement door de oprichting van twee burgerorganen, de burgervergadering en de burgerraad. Deze organen zullen jaarlijks worden samengesteld uit burgers die door loting worden getrokken en die in het Waalse Gewest woonachtig zijn. De opdracht van de burgervergadering, die bestaat uit 90 burgers (30 leden, 60 plaatsvervangers) is het doen van aanbevelingen aan de parlementsleden en krijgt, via het voorstel van bijzonder decreet nummer 1, het recht om het Waals Parlement te verzoeken een gewestelijke volksraadpleging te organiseren. De opdracht van de burgerraad, die bestaat uit 9 burgers (6 leden en 3 plaatsvervangers, die door loting worden aangewezen uit de leden van de burgervergadering), is de voorbereiding van de werkzaamheden van de burgervergadering.
3. Dit mechanisme omvat de verwerking van persoonsgegevens, waarvan sommige worden geregeld door de bepalingen die voor advies zijn voorgelegd; namelijk (1) de toegang van het Waalse Parlement tot het Rijksregister met het oog op de loting voor de samenstelling van de Burgervergadering (artikel 7 van het voorstel van decreet en artikel 5 van het voorstel tot wijziging van het reglement van het Parlement), en (2) het verzamelen van persoonsgegevens over de feitelijke leden van de Burgervergadering die voor een verzoek om volksraadpleging hebben gestemd en hun mededeling aan het Grondwettelijk Hof.
4. Op 7 oktober jl. heeft de voorzitter van het Waalse Parlement het advies van de Autoriteit gevraagd over artikel 3 van een tweede voorstel van bijzonder decreet tot wijziging van de artikelen 2, 5, 6 en 7 van het bijzonder decreet van 19 juli 2018 tot instelling van de volksraadpleging (hierna "het

voorstel van bijzonder decreet 2 ") met het oog op de toekenning van hetzelfde initiatiefrecht aan de overlegcommissies bestaande uit afgevaardigden en burgers die door loting zijn aangewezen. Net zoals het voorstel van bijzonder decreet 1 kadert het voorstel van bijzonder decreet 2 enerzijds in het verzamelen van de persoonsgegevens van de leden van de overlegcommissie die voor een verzoek tot volksraadpleging hebben gestemd en anderzijds in de mededeling ervan aan het Grondwettelijk Hof. Gelet op het gelijkaardige voorwerp van dit voorstel van bijzonder decreet 2 en als van het voorstel van bijzonder decreet 1, zullen deze twee verzoeken om advies in dit advies tegelijkertijd worden behandeld.

II. Onderzoek

a. Inleidende opmerkingen over de beginselen van noodzakelijkheid en proportionaliteit van de inmenging in het recht op bescherming van persoonsgegevens.

5. Elke verwerking van persoonsgegevens vormt een inbreuk op het recht op privacy van de betrokken personen. Als zodanig is een dergelijke inmenging alleen toegestaan als zij noodzakelijk is en in verhouding staat tot het nagestreefde doel van algemeen belang. De auteur van een norm die een verwerking van persoonsgegevens regelt, moet kunnen aantonen dat deze voorafgaande analyse van de noodzakelijkheid en proportionaliteit is uitgevoerd.
6. Het noodzakelijkheidsbeginsel vereist niet alleen een beoordeling van de doeltreffendheid van de voorgestelde verwerking met het oog op het bereiken van het nagestreefde doel, maar ook een beoordeling of de voorgestelde verwerking de minst ingrijpende manier is om dat doel te bereiken.
7. Indien de noodzaak van de verwerking van persoonsgegevens wordt aangetoond, moet ook worden aangetoond dat de verwerking in verhouding staat (in strikte zin) tot het nagestreefde doel, dat wil zeggen dat er een billijk evenwicht is tussen de verschillende betrokken belangen en de rechten en vrijheden van de betrokken personen ; met andere woorden, er moet worden nagegaan of het ongemak dat de beoogde verwerking veroorzaakt, niet disproportioneel is aan het nagestreefde doel.

b. Toegang van het Waals Parlement tot het Rijksregister voor de loting die nodig is voor de samenstelling van de Burgervergadering (art. 7 van het decreetvoorstel en art. 5 van het voorstel tot wijziging van het reglement van het Parlement en art. 3 van de bijlage ervan)

8. Artikel 7 van het voorstel van decreet tot oprichting van de Burgervergadering en de Burgerraad geeft de voorzitter van het Waals Parlement de bevoegdheid om toegang te hebben tot de gegevens in het Rijksregister die betrekking hebben op natuurlijke personen ouder dan 16 jaar die in het Waals Gewest gedomicilieerd zijn, zonder te specificeren tot welke gegevens in het Rijksregister deze toegang wordt verleend. Artikel 7, §2, lid 3 van het voorstel van decreet bepaalt dat het gebruik van de gegevens in het Rijksregister door de voorzitter van het Waals Parlement gebeurt met het oog op de loting die nodig is voor de samenstelling van de burgervergadering en de burgerraad. Artikel 7, §3, bepaalt dat alle gegevens die uit het Rijksregister worden ontvangen, worden vernietigd zodra de burgervergadering en -raad zijn opgericht.

9. In artikel 5 van het voorstel tot wijziging van het reglement van het Waalse Parlement wordt bepaald dat het de voorzitter van het Waals Parlement is die op de tweede donderdag van ^{februari} om toegang tot het Rijksregister zal verzoeken en dat de met de burgerdialoog belaste ambtenaar van de griffie binnen drie weken na ontvangst van de gegevens uit het Rijksregister de loting zal uitvoeren. In artikel 3 van de voorgestelde bijlage bij het Reglement van het Waals Parlement wordt bepaald dat de loting plaatsvindt volgens een door het Waalse Parlement of de door het Parlement aangewezen instantie te bepalen procedure.

10. Ten eerste merkt de Autoriteit op dat het Rijksregister, als authentieke bron van de noodzakelijke persoonsgegevens, de relevante gegevensbron is die moet worden gebruikt voor de loting, teneinde een kwalitatief hoogwaardige en actuele gegevensverwerking te waarborgen.

11. De toewijzing aan het Waalse Parlement (via de voor advies voorgelegde decreetvoorstellen) van de taak om burgervergaderingen en -raden op te richten (waarvan de leden door loting uit de Waalse bevolking worden getrokken) zal het Waals Parlement in staat stellen om bij de minister van Binnenlandse Zaken een aanvraag in te dienen om toegang te krijgen tot het Rijksregister voor dit doel. Als overheidsinstantie kan het Waals Parlement inderdaad op grond van artikel 5, §1, 1° van de wet van 8 ^{augustus 1983} tot regeling van een Rijksregister van natuurlijke personen (hierna het WRR) aanspraak maken op toegang tot het Rijksregister, voor informatie die het op grond van een decreet en na toestemming van de minister van Binnenlandse Zaken mag vernemen.

12. Er moet echter een wettelijk kader worden vastgesteld voor de verwerking van gegevens uit het Rijksregister met het oog op de oprichting van burgervergaderingen en -raden. In dit verband moeten de ontwerp teksten worden verbeterd om te voldoen aan de bovengenoemde beginselen van noodzakelijkheid en proportionaliteit.

13. Het is in strijd met deze beginselen dat de loting door de griffie van het Waals Parlement moet worden uitgevoerd, aangezien dit inhoudt dat alle familienamen, voornamen en adressen van burgers die ouder zijn dan 16 jaar en in het Waals Gewest wonen, ter beschikking van het Waals Parlement moeten worden gesteld. Het is echter relevanter en in overeenstemming met het proportionaliteitsbeginsel om de sinds 2006¹ door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (CBPL) -rechtsvoorganger van de Autoriteit, en haar sectoraal comité van het Rijksregister - aanbevolen methode te volgen voor de samenstelling van steekproeven met het oog op de uitvoering van enquêtes voor wetenschappelijk onderzoek. Het is de verwerkingsverantwoordelijke van de gegevensbank waaruit de steekproef wordt getrokken die de loting moet trekken (willekeurig of op basis van aan hem mee te delen representativiteitscriteria; deze criteria moeten bij het voorstel van decreet worden vastgesteld²). Naast de naleving van de beginselen van noodzakelijkheid en proportionaliteit is het absoluut noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de loting onafhankelijk wordt uitgevoerd en dat deze controleerbaar is. Met deze criteria moet rekening worden gehouden bij de keuze van de gebruikte technieken en er wordt verwezen naar het volgende punt dat over dit onderwerp handelt.
14. Volgens dezelfde methode zal de uitnodiging voor deelname aan de burgervergadering en/of de burgerraad door de diensten van het Parlement aan de diensten van de AD Instellingen en Bevolking van de FOD Binnenlandse Zaken worden meegedeeld, zodat deze de brief rechtstreeks naar de door loting getrokken personen kunnen sturen. Zo zullen alleen de contactgegevens van degenen die positief reageren (door een antwoordbriefje terug te sturen naar het Parlement) ter beschikking worden gesteld van de diensten van het Waals Parlement voor het beheer en de organisatie van de vergaderingen van deze organen. Er zal een marge worden toegestaan voor de omvang van de steekproef van personen die in dit kader moeten worden gecontacteerd (of de herhaling van de steekproef totdat het vereiste aantal is bereikt) om rekening te houden met het feit dat niet alle gecontacteerde personen het mandaat zullen aanvaarden. Er kan ook worden voorzien in de verzending van een herinneringsbrief aan de personen in de steekproef.
15. Indien nodig voor het organisatorische beheer van de burgervergaderingen en de burgerraad (uitnodiging voor vergaderingen, betaling van presentiegeld, ...), kunnen de diensten van het

---

¹ Zie hiervoor het advies uit eigen beweging 16/2006 van 14 juni 2006 van de CBPL met betrekking tot de modaliteiten van de mededeling van informatiegegevens van het Rijksregister met het oog op (wetenschappelijk) onderzoek evenals de daaruit voortvloeiende beraadslagingen van het Sectoraal Comité van het Rijksregister; deze zijn te vinden op de website van AD Instellingen en Bevolking van de FOD Binnenlandse Zaken.

² In dit verband kan het ook raadzaam zijn te bepalen dat de diensten van het Parlement aan de AD Instellingen en de Bevolking van de FOD Binnenlandse Zaken een lijst meedelen van de personen die niet kunnen worden opgenomen in de steekproef van personen die moeten worden gecontacteerd omdat zij een reden voorleggen om niet in aanmerking te komen op basis van artikel 5 van het voorstel voor een decreet tot instelling van de burgervergadering en de burgerraad ; sommige van deze redenen zijn openbare gegevens en staan daartoe ter beschikking van de diensten van het Waals parlement.

Parlement ook toestemming vragen om toegang te krijgen tot de nodige gegevens uit het Rijksregister (a *priori* het gegeven "hoofdverblijfplaats").

16. De artikelen 6 en 7 van het voorstel van decreet zullen dienovereenkomstig worden aangepast om te voorzien in deze modaliteiten of om deze taak te delegeren aan het Waals Parlement, waarbij de essentiële elementen van deze delegatie duidelijk zullen worden omschreven.
17. De Autoriteit wijst erop dat als er een gegevensbeschermingseffectbeoordeling was uitgevoerd voor dit project van massale verwerking van persoonsgegevens, deze zou hebben aangetoond dat dergelijke maatregelen moeten worden genomen om de proportionaliteit ervan te waarborgen.

c. Selectiemethode door loting van de groep personen die worden uitgenodigd om deel te nemen aan de mechanismen van de participatieve democratie

18. Het probleem dat hier moet worden aangepakt is dat er een verifieerbare selectie moet worden uitgewerkt zodat de behoefte aan vertrouwen in de entiteit die de selectie uitvoert, geminimaliseerd wordt. Verschillende artikelen in de cryptografische literatuur bestuderen dit probleem. Ten eerste is het belangrijk dat er voldoende willekeurige gegevens (entropie) worden verzameld om ervoor te zorgen dat de hele selectie eerlijk is, dat wil zeggen dat elke in aanmerking komende persoon dezelfde kans heeft om geselecteerd te worden. Ten tweede is in dit verband ook vereist dat het niet mogelijk mag zijn om het resultaat van de trekking te beïnvloeden of om er vooringenomenheid in op te nemen. Ten derde moet de transparantie (verifieerbaarheid) van het proces worden gewaarborgd. Het moet mogelijk zijn om na te gaan of het overeengekomen proces correct is uitgevoerd, of de software met de juiste informatie (input) is uitgevoerd en of het juiste resultaat is geproduceerd.
19. Een eenvoudig protocol is beschreven in RFC 3797 (<https://tools.ietf.org/html/rfc3797>). Er wordt uitgegaan van de veronderstelling dat er een genummerde lijst bestaat van alle in aanmerking komende personen. Deze lijst moet worden geproduceerd en geverifieerd door onafhankelijke partijen (maar het is duidelijk dat deze lijst in onderhavig geval niet openbaar kan worden gemaakt); zo kunnen bijvoorbeeld burgers die in aanmerking komen, worden geordend op basis van het rijksregisternummer. Vervolgens wordt een algoritme gespecificeerd om onvoorspelbare willekeurige bits te genereren. De RFC stelt voor om de ingangen naast elkaar te plaatsen en te hashen met MD5 of SHA-1 in een teller mode. Op dit moment zijn beide algoritmen verouderd; het wordt aanbevolen om SHAKE256 (SHA-3 EXTensible Output Function of XOF) te gebruiken zoals gespecificeerd in FIPS 202 om uitgangen met variabele lengte te produceren. Als het algoritme eenmaal is gedefinieerd, wordt een set van ingangen (inputs) vastgelegd die op het

moment dat ze worden geselecteerd onvoorspelbaar moeten zijn, maar de datum en tijd waarop ze worden gemeten moet ruim van tevoren worden ingesteld voor elke trekking. Deze geordende lijst kan de lotnummers in de nationale loterij bevatten, de waarde van verschillende beursindexen, het volume van de handel op verschillende beurzen, het randomness baken van het Amerikaans instituut voor normen en technologie (NIST) (<https://csrc.nist.gov/projects/interoperable-randomness-beacons>), de blok chain hash waarden in de Bitcoin en Ethereum blok chains (<https://eprint.iacr.org/2015/1015>), enz. Op de dag van de loting worden de omvang van de lijst van de ingangen (inputs) en uitgangen en het algoritme gepubliceerd, zodat elke geïnteresseerde partij deze kan verifiëren.

d. Verzameling van persoonsgegevens van personen die hebben gestemd voor een verzoek om volksraadpleging en mededeling ervan aan het Grondwettelijk Hof (art. 4 van het voorstel van bijzonder decreet 1 en art. 3 van het voorstel van bijzonder decreet 2)

20. De voorstellen van bijzondere decreten 1 en 2 hebben tot doel om de burgervergaderingen en "*overlegcommissies tussen volksvertegenwoordigers en willekeurig gekozen burgers*" toe te laten een aanvraag tot gewestelijke volksraadpleging in te dienen; op dezelfde manier als een groep van minstens 60.000 inwoners van het Waals Gewest of een gewone meerderheid van de leden van het Waals Parlement (zoals momenteel voorzien in artikel 2 van het bijzonder decreet van 19 juli 2018 tot instelling van de volksraadpleging).
21. Deze twee voorstellen van bijzondere decreten bepalen dat verzoeken om een volksraadpleging schriftelijk moeten worden ingediend met behulp van een formulier dat, naast de ontwerp vragen en de motivering van hun verband met de exclusieve regionale bevoegdheden, een reeks persoonsgegevens bevat. Dit voorziet in de verplichte rechtstreekse verzameling van gegevens (naam, voornaam, geboortedatum en woonplaats) van de leden van deze organen die voor het initiatief hebben gestemd. De artikelen 4 en 3 van deze twee voorgestelde bijzondere decreten bepalen dat het doel van deze verzameling van persoonsgegevens "*de voorafgaande controleprocedure voor het Grondwettelijk Hof*" is, hetgeen veronderstelt dat deze gegevens aan het Hof worden meegedeeld.
22. Deze bepalingen vragen om opmerkingen over zowel de noodzaak en de relevantie van het doel van deze verzameling, zoals momenteel bepaald, als over de noodzaak van de persoonsgegevens die via het formulier worden verzameld (identificatie van de personen die voor de organisatie van de volksraadpleging hebben gestemd).

Doel van het rechtstreeks verzamelen van de bedoelde persoonsgegevens

23. Volgens de voorstellen van bijzondere decreten heeft de beoogde verzameling van persoonsgegevens tot doel het Grondwettelijk Hof in staat te stellen zijn voorafgaande controle uit te oefenen op het voorstel tot volksraadpleging.
24. Het was na de 6de staats hervorming dat de grondwet de mogelijkheid in het leven riep om volksraadplegingen op regionaal niveau te organiseren. Bij deze gelegenheid is een nieuw artikel 39 bis in de Grondwet opgenomen. Het bepaalt dat, met uitsluiting van bepaalde aangelegenheden, gewestelijke volksraadplegingen kunnen worden georganiseerd in aangelegenheden die onder de exclusieve bevoegdheid van de gewesten vallen, volgens door de bijzondere decreetwetgever vast te stellen voorwaarden. De Grondwet voorzag ook in een kader voor deze bevoegdheid van de Gewesten door het Grondwettelijk Hof de bevoegdheid te geven om via een voorafgaande beslissing over elk initiatief tot volksraadpleging uitspraak te doen (artikel 142 van de Grondwet). Dit artikel 142 van de Grondwet wordt ten uitvoer gelegd door hoofdstuk IV van de bijzondere wet van 6 januari 1989 betreffende het Grondwettelijk Hof. Zo verleent artikel 30ter van de wet van 6 januari 1989 het Grondwettelijk Hof de bevoegdheid om zich uit te spreken over elke gewestelijke volksraadpleging voorafgaand aan de organisatie ervan, *"door na te gaan of de in artikel 1 (van de wet van 6 januari 1989) bedoelde normen en de bij of krachtens artikel 39bis van de Grondwet vastgestelde voorwaarden en procedures in acht zijn genomen"*. Het Grondwettelijk Hof moet dus in het kader van zijn voorafgaande toetsing nagaan (i) of de volksraadpleging inderdaad voldoet aan de in artikel 39bis van de Grondwet gestelde grenzen en aan de normen die het gewoonlijk toetst (regels betreffende de verdeling van de bevoegdheden, de fundamentele vrijheden, de internationale verplichtingen van België, ...), alsook (ii) of het ter uitvoering van artikel 39bis van de Grondwet uitgevaardigde decreet tot vaststelling van de voorwaarden waaronder de volksraadpleging kan plaatsvinden³, met name het bijzonder decreet van 19 juli 2018 tot instelling van de volksraadpleging, in acht is genomen.
25. Op de vraag of het Grondwettelijk Hof moet beschikken over gegevens over de leden van de bovengenoemde organen die voor het volksraadplegingsinitiatief hebben gestemd, antwoordde de afgevaardigde van het parlementslid dat het initiatief heeft genomen tot de voor advies voorgelegde voorstellen, dat "het Grondwettelijk Hof, om de controle te kunnen uitvoeren die krachtens artikel 142, lid 4, van de Grondwet en krachtens het bijzonder decreet van 19 juli 2018 zijn taak is, moet kunnen nagaan of het effectieve lid X van de burgervergadering het verbod *op onverenigbaarheid in acht neemt*. *Het moet dus over voldoende nauwkeurige persoonsgegevens beschikken (zoals naam, voornaam, geboortedatum en woonplaats) om bij de instellingen die aan*

---

³ Parl. Stuk, Kamer, zitting Ord., 2012-2013, n° 53/53, p. 1 4 ev.

onverenigbaarheden onderhevig zijn (zoals het Rekenhof) te kunnen nagaan of de personen die hebben deelgenomen aan de stemming van de burgervergadering die een volksraadpleging in gang heeft gezet, wel degelijk in overeenstemming waren met artikel 5 van het gewoon voorstel van decreet" ».

26. In het licht van artikel 30ter van voornoemde wet van 1989 zijn de enige gewestelijke decreten waarvan de naleving moet worden gecontroleerd door het Grondwettelijk Hof, in het kader van zijn preventief toezicht op volksraadplegingsprojecten, de bijzondere decreten die zijn uitgevaardigd krachtens artikel 39 van de Grondwet. Aangezien de onverenigbaarheden die aan de leden van de voornoemde organen worden opgelegd bij gewoon decreet⁴ worden opgelegd, betwijfelt de Autoriteit dat deze controle valt onder de opdracht van preventieve controle van het Grondwettelijk Hof die haar is verleend krachtens artikel 142 van de Grondwet en artikel 30 ter van zijn organieke wet. Het is aan de auteur om de nodige controles uit te voeren en zijn voorstel op dit punt dienovereenkomstig aan te passen.

Categorieën gegevens die worden verzameld in het licht van het beginsel van minimale gegevensverwerking als bedoeld in artikel 5.1.c van de AVG

27. Voorts merkt de Autoriteit op dat de in artikel 5 van het voorstel van gewoon decreet tot institutionalisering van de burgervergadering en de burgerraad genoemde onverenigbaarheden onverenigbaar zijn voor alle leden van de betrokken organen en niet alleen voor degenen die voor het initiatief hebben gestemd.
28. Volgens de Autoriteit blijkt uit de artikelen 30 ter, lid 2, en 118 ter en quater van de genoemde wet van 1989 dat het Grondwettelijk Hof in dit verband toegang moet hebben tot persoonsgegevens. Overeenkomstig deze bepalingen stelt de griffier van het Grondwettelijk Hof de initiatiefnemer van de volksraadpleging of, in geval van pluraliteit, hun vertegenwoordiger het verzoek tot preventieve controle dat het Waals Parlement aan het Grondwettelijk Hof richtte; dit leidt tot het begin van de termijn waarbinnen deze personen zich tot het Hof kunnen wenden.
29. Daarom is de Autoriteit van mening dat het doel van de gegevensverzameling moet worden herzien - tenzij de auteur dit motiveert in de uiteenzetting die aan zijn voorstellen voorafgaan - zodat het Grondwettelijk Hof alleen de gegevens van de vertegenwoordigers van de bovengenoemde organen kan doorgeven, zodat het hen de kennisgevingen kan toezenden die vereist zijn in het kader van de controleprocedure van de volksraadpleging als bedoeld in

---

⁴ Het voor advies voorgelegde voorstel van decreet.

hoofdstuk VIII *bis van* de bovengenoemde wet van 1989. In dit verband moet, in toepassing van het beginsel inzake minimale gegevensverwerking van de AVG, alleen worden voorzien in het verzamelen van de persoonsgegevens van de vertegenwoordiger van de burgervergadering of van de «overlegcommissie *tussen de leden en de door loting getrokken burgers.* »

30. Indien de auteur, zoals blijkt uit de ontvangen aanvullende informatie, wenst dat de Griffie van het Waals Parlement in het kader van de behandeling van het verzoek om volksraadpleging een uitnodiging kan sturen naar de leden van de burgervergadering of de overlegcommissie voor een hoorzitting in het Parlement (art. 7 van het bijzonder decreet van 19 juli 2018), is de Autoriteit van mening dat alle leden van de burgervergadering of de overlegcommissie het recht hebben om hun opmerkingen in te dienen, niet alleen degenen die voor hebben gestemd. Indien de Griffie van het Parlement verzoekt om toegang tot het Rijksregister voor het beheer van burgervergaderingen en -raden (zie hierboven), kan hij daar het adres van zijn huidige hoofdverblijfplaats raadplegen om deze uit te nodigen voor deze hoorzittingen.

De bewaartermijn van de verzamelde gegevens.

31. Ten slotte merkt de Autoriteit op dat er geen bewaartermijn is voorzien voor de persoonsgegevens die worden verzameld via het aanvraagformulier voor het volksraadplegingsinitiatief ; dit zou wel moeten gebeuren. In dit verband beveelt de Autoriteit aan de verjaringstermijn voor beroepen waarin de geldigheid van volksraadplegingen in twijfel kan worden getrokken, in overweging te nemen.

Informatie voor de betrokkenen wier gegevens op grond van artikel 13 van de AVG worden verzameld

32. Bovendien merkt de Autoriteit in het algemeen op dat het aanvraagformulier voor de volksraadpleging een goed communicatiekanaal vormt om de betrokken personen alle informatie te verstrekken die hen door het Waals Parlement krachtens artikel 13 van de AVG moet worden verstrekt. Zij zouden het volgende moeten vermelden: de naam en het adres van de verwerkingsverantwoordelijke, de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming, de concrete en operationele doeleinden van de gegevensverzameling en de rechtsgrondslag van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd, de eventuele ontvangers of categorieën van ontvangers van de gegevens, het bestaan van de verschillende rechten die door de AVG aan de betrokkenen zijn toegekend (met inbegrip van het recht op toegang en rectificatie), het al dan niet verplichte karakter van de mededeling van gegevens en de gevolgen van het niet verstrekken van gegevens, de opslagperiode van de verzamelde persoonsgegevens of de criteria om deze te bepalen, het recht om een klacht in te dienen bij de

GBA en, indien van toepassing, het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming (met inbegrip van profilering, zoals bedoeld in artikel 22 van de AVG) en informatie over de achterliggende logica ervan en het belang en de verwachte gevolgen van een dergelijke geautomatiseerde besluitvorming voor de betrokkenen.

33. Het wordt aanbevolen om de functionaris voor gegevensbescherming van het Waalse Parlement te betrekken bij het uitwerken van dit formulier.

**Om deze redenen,
meent de Autoriteit**

**dat de voorstellen van decreten en wijziging van het reglement van het Waals Parlement,
die ter advies worden voorgelegd, in deze zin moeten worden aangepast:**

1. aanpassing van de beoogde regelingen voor de uitvoering van de loting voor de oprichting van de geplande organen van de participatiedemocratie overeenkomstig de overwegingen 12 tot en met 16, gelet op het disproportionele karakter van de mededeling van een groot deel van het Rijksregister met het oog op het nagestreefde doel;
2. rectificatie van de vaststelling van het doeleinde waarvoor de persoonsgegevens moeten worden verzameld en van het voorwerp ervan, overeenkomstig de overwegingen 26, 28, 29 ;
3. vaststelling van de bewaartermijn voor persoonsgegevens die door het Parlement worden verzameld via het aanvraagformulier voor een volksraadplegingsinitiatief.

Beveelt aan :

1. dat de in punt c aanbevolen wijze van loting wordt gevolgd;
2. Beveelt aan dat de functionaris voor gegevensbescherming van het Waals Parlement wordt betrokken bij het opstellen van het formulier voor het verzoek om volksraadpleging, om ervoor te zorgen dat de informatieplicht als bedoeld in artikel 13 van de AVG correct wordt toegepast (zie de overw. 32 en 33).

(get.) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum